

[Lasse Budtz]

at være så bekymrede. Jeg synes, vi har så mange debatter, at den parlamentariske kontrol skulle være nogenlunde sikret.

Formanden:

Det var en venlighed, at jeg ikke sluttede debatten før afbrydelsen, og det er den sidste korte bemærkning til hr. Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Hr. Lasse Budtz siger – og det er jeg da glad for – at der skal foregå noget i FN, men vi har ikke kunnet vride ud af hr. Lasse Budtz, hvad det er, der skal foregå i FN, og kejseren kan på et tidspunkt få så lidt tøj på, at man bliver nødt til at erkende det og sige det åbent, som det er: han har ikke noget tøj på.

Der må kunne siges et eller andet konkret om, hvad det er, regeringen skal gøre i FN, for vi ved jo, hvad den har gjort indtil nu, og det er, at den har nævnt i en tale, at Danmark går ind for et sådant initiativ. Hvad skal der videre ske i denne samling? Skal regeringen stemme for et af de forslag, der er fremsat i FN, eller skal regeringen dog gøre noget i næste samling? Vi forlanger så sandelig ikke stormskridt, men vi må bede om, at vi får et svar, der sikrer, at det ikke direkte går tilbage.

Endelig vil jeg sige, at hvad enten vi får et svar eller ej, så vil jeg naturligvis håbe, at vi fortsat i det sikkerhedspolitiske flertal kan være enige om, at uanset at vore veje i dag har måttet skilles en lille smule, kan vi være enige om maksimalt at forhindre, at regeringen udnytter denne dagsorden til at henfalde i passivitet, hvad jeg desværre tror vil blive tilfældet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 7 af Lasse Budtz (S) (se foran)

vedtoges med 61 stemmer (S, SF og RV) mod 2 (FP); 52 (KF, V, CD, KRF og VS) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 6 af Pelle Voigt (SF) og Albrechtsen (VS) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 11:

Forslag til folketingsbeslutning om igangsættelse af en landsdækkende forsøgsordning vedrørende personlig assistance i forbindelse med erhvervsudøvelse til personer med handicap.

Af Elisabeth Bruun Olesen (VS) m.fl.
(Fremsat 15/10 86).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Der er, som det også fremhæves i bemærkningerne til beslutningsforslaget, tale om en genfremsættelse af et forslag fra folketingsåret 1985-86.

Da forslaget var til første behandling her i Tinget den 10. april 1986, sagde jeg bl.a., at jeg måtte anbefale, at forslaget blev afvist, idet der allerede var taget initiativer med henblik på at indhente erfaringer med at give personlig assistance til handicappede i erhverv ved anvendelse af loven om beskæftigelsesmuligheder for unge. Jeg sagde også, at hvis det viste sig, at det ikke var muligt på den måde at indhøste de nødvendige erfaringer og få skabt den nødvendige hjælp til de handicappede, så ville jeg sammen med socialministeren tage sagen op til fornyet overvejelse.

Jeg har fra Arbejdsdirektoratet, som jeg har bedt om at følge udviklingen, fået oplyst, at uanset at både Arbejdsdirektoratet og Socialstyrelsen har udsendt særlige vejledninger om denne mulighed, er der ifølge indberetninger fra AF-regionerne ikke etableret personlig assistance til nogen handicappet ved anvendelse af beskæftigelsesmuligheder for unge. Der er derfor desværre ikke meget, der tyder på, at ordningen i den nuværende udformning duer. Jeg vil derfor nærmere få undersøgt, hvorfor ordningen ikke har kun-

[Arbejdsministeren]

net fungere, og på det grundlag vil jeg så i samarbejde med socialministeren overveje situationen på ny.

Det er min opfattelse, at før vi har nogle mere præcise vurderinger af, hvorfor Arbejdsministeriets og Socialministeriets fælles initiativ tilsyneladende ikke fungerer, bør vi ikke binde os på en konkret løsning.

Jeg vil derfor ikke på det foreliggende grundlag anbefale, at beslutningsforslaget vedtages, men jeg vil gerne tilkendegive, at jeg meget hurtigt vil få sagen belyst og sørge for, at Folketingets socialudvalg og arbejds-markedsudvalg bliver orienteret med henblik på, at der bliver etableret en ordning, der sikrer de handicappede muligheden for personlig assistance i forbindelse med erhvervs-udøvelse.

Joanna Rønn (S):

Det skal gøres lettere at være handicappet. Det kunne passende være Folketingets målsætning. Overvejelser, der tilgodeser den målsætning, burde indgå i planlægningen på alle områder af samfundslivet. I dag er det svært at færdes i samfundet, når man er handicappet. Det gælder i boligområder, i trafikken, på uddannelsesinstitutioner, på arbejdspladser og i fritiden.

Det er klart for enhver, at de handicappede står allerbagest i køen af arbejdsløse, og den bliver længere, hvis man ellers skal tro vismændene. Derfor er der brug for en særlig indsats, og i Socialdemokratiet overvejer vi i øjeblikket yderligere initiativer, der kan forbedre uddannelses- og arbejdssituationen for vore handicappede medborgere.

Socialdemokratiet kan godt støtte det foreliggende forslag om at igangsætte forsøgsordninger med personlig assistance i forbindelse med handicappedes erhvervsudøvelse. Jeg tror, det er meget nødvendigt at igangsætte målrettede forsøgs- og udviklingsarbejder for at indhøste flere erfaringer med forskellige ordninger.

Efter Socialdemokratiets opfattelse har det heller ikke været tilstrækkeligt, at man har forsøgt at etablere ordningen inden for ungdomsbeskæftigelsesloven, og vi har jo netop hørt fra arbejdsministeren, at det viser sig, at det slet ikke er kommet til at fungere. Derfor er vi selvfølgelig også glade for, at der bliver sat et undersøgelsesarbejde i gang, og resulta-

tet heraf skal også indgå i udformningen af ordningen.

Vi er parat til en fordomsfri debat i udvalget om, hvordan sådanne forsøgsordninger kan udformes, og i den forbindelse lægger vi vægt på, at der lyttes til de handicappedes organisationer.

Jette Thomsen (KF):

Da vor ordfører, hr. Flemming Jensen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne sige, at vi vist alle her i Tinget en gang imellem kan blive en smule trætte af alt for mange genfremsættelser af forslag, hvis man føler, at formålet mere er at huske befolkningen på forslagsstillernes eksistens end noget andet.

Når jeg vælger at indlede på denne måde, så er det, fordi jeg føler, at dette forslag fra VS ikke har en sådan baggrund, og fordi jeg føler og er overbevist om, at det også for VS er sagen, det drejer sig om: forældede problemer, som skal løses. Som det fremgik af arbejdsministerens modtagelse af forslaget, er det også regeringens opfattelse, dels at der findes problemer, dels at regeringen er indstillet på at søge dem afhjulpnet.

I virkeligheden tror jeg ikke, der er nogen politisk afstand her i Tinget, når det drejer sig om at normalisere livet for handicappede så meget, som det er muligt. Et tilsvarende forslag afvistes som bekendt i april 1986, ikke af modvilje, men fordi man allerede var i gang med at indhøste erfaringer med at anvende loven om beskæftigelsesmuligheder for unge til at yde personlig assistance for handicappede.

Nu viser det sig, at denne mulighed trods særlige vejledninger fra Arbejdsdirektoratet og Socialstyrelsen bestemt ikke har været nogen succes. Jamen så må vi ikke blot erkende dette, men finde ud af årsagen og tage hele situationen op til fornyet overvejelse. Det er næppe rimeligt her og nu at lægge sig fast på én bestemt løsning, men vi er glade for ministerens tilsagn om ikke blot at få sagen nærmere belyst, men også at dette vil ske hurtigt, hvorefter socialudvalget og arbejds-markedsudvalget efter ministerens tilsagn bliver orienteret.

Jeg tror, at en sådan undersøgelse og orientering vil munde ud i nogle helt konkrete tiltag, som også handicaporganisationerne er

[Jette Thomsen]

indforstået med er det bedste. Forslagets sidste afsnit om, at Folketinget skal informeres inden 1. marts 1987 om en ordning, tror jeg derfor på at arbejdsministeren vil og kan overholde.

Jeg skal tilføje, at jeg også taler på Kristeligt Folkepartis vegne.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Nu har både ministeren og fru Jette Thomsen sagt, at der var behov for en undersøgelse af, hvorfor lov om beskæftigelsesmuligheder for unge ikke duede i denne sammenhæng. Så vil jeg spørge: hvor lang tid regner man med at sådan en undersøgelse vil vare? Og regner man med, at man kan få tid nok til lovgivning i denne samling?

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Der er ikke tale om, at vi skal ud i byen og sætte en stor undersøgelse i gang. Der er tale om, at vi vil foretage en analyse ved hjælp af de mennesker, som har været involveret i at undersøge, hvorfor det ikke fungerer, med henblik på, at vi kan gennemføre noget i denne samling, hvad enten det nu måtte være ved lovgivning eller administrativt – vi er nemlig ikke sikre på, at det forudsetter lovændring.

Jeg kan også sige, at det skal være baseret på et samarbejde med de handicappedes organisationer, og jeg har haft de første møder med nogle af de handicappedes organisationer i denne sammenhæng.

Under sidste behandling af dette forslag tilkendegav jeg, at vi ville være interesseret i, at man nøje fulgte med i, hvordan den forsøgsordning, Socialministeriet og Arbejdsministeriet satte i værk, fungerede, og arbejdsministeren tilkendegav også dengang, altså den 10. april 1986, at han nøje ville følge med i, hvordan tingene forløb. Nu er arbejdsministeren jo ikke udpræget tungnem, og derfor burde fremgangsmåden måske rettere have været, at man enten havde stillet et spørgsmål i salen eller i udvalget om denne sag.

Det afgørende er selvfølgelig, som arbejdsministeren også har været inde på, at man på baggrund af denne forsøgsordning, der jo nu har løbet i meget kort tid, men som man allerede nu har kunnet konstatere ikke har væ-

ret den store succes, må vurdere, hvordan man kan komme videre med henblik på, at handicappede får et så gunstigt og normalt forhold til arbejdsmarkedet som muligt.

Jeg forstod på arbejdsministerens seneste besvarelse, at han allerede var gået i gang med at undersøge, hvordan man kunne udforme en ny ordning. Jeg vil bede om, at man under det videre arbejde med de handicappede og arbejdsmarkedet selvfølgelig taler med de handicappedes organisationer og samtidig er opmærksom på, at arbejdsmarkedet som sådant i så høj grad som muligt også må bære en del af det sociale ansvar, det har for de handicappede. Derfor håber jeg, at det, man måtte komme frem til, hvis det overhovedet er muligt, også vil være et eksempel på, at arbejdsmarkedets parter er sig deres sociale ansvar bevidst.

Carsten Andersen (SF):

Jeg synes, det er godt, at fru Elisabeth Bruun Olesen bringer forslaget op igen, og jeg synes ikke, det er spor trættende. Tværtimod synes jeg, det er trættende, at arbejdsministeren igen og igen siger, at man holder øje med det og er parat til at se på området.

Vi er fra SFs side enige i, at der skal arbejdes meget alvorligt på, at de handicappede får en ligestilling i samfundet og får de bedst mulige muligheder for at fungere tættest muligt på et normalt liv på trods af deres handicap. Det er noget, som skal gennemføres i overensstemmelse med invalideorganisationerne og handicaporganisationerne, sådan at der ikke bliver trukket noget ned over hovedet på dem, og sådan at de får størst mulig indflydelse på deres egen situation.

Nu hører vi igen arbejdsministeren sige til Folketinget, at han er enig i intentionerne, men at han må afvise forslaget, fordi han vil overveje, hvordan man skal løse disse problemer.

Jeg vil tillade mig at citere, hvad arbejdsministeren sagde den 10. april 1986 (Folketingstidende 1985-86, sp. 9537). Der står, at arbejdsministeren er opmærksom på initiativet med den fælles skrivelse fra Arbejdsdirektoratet og fra Socialstyrelsen, og at han lægger vægt på, at det kommer til at fungere. Derefter siger arbejdsministeren: »at vi ved at følge udviklingen tæt kan få værdifulde erfaringer, som vil kunne udnyttes i de vide-

[Carsten Andersen]

re overvejelser«, og »(jeg vil) i samarbejde med socialministeren genoverveje situationen«.

På den baggrund vil jeg gerne spørge, hvilke forudovervejelser arbejdsministeren havde gjort sig, når der i loven om beskæftigelsesmuligheder for unge står i § 3, som er styrende, at arbejde i beskæftigelsesprojekter kun må omfatte arbejde, der ellers ikke ville blive udført. Dermed har man jo klassificeret hele dette projekt i en situation ved at sige, at det egentlig er noget, vi ikke ellers ville lave, men da der nu er nogle, der er kommet med et forslag, vil vi udsende en fælles skrivelse. Fællesskrivelsen fra Socialstyrelsen og Arbejdsdirektoratet er også et udtryk for, hvordan det offentlige regi kan lave nogle matadorregler om, hvordan man skal løbe og fare fra Herodes til Pilatus for at få fastslået, for det første om man er handicappet, for det andet hvem der skal betale for den bistand, der skal ydes den handicappede i erhvervssituationen, og for det tredje hvem der skal iværksætte det. Men som enhver kan forestille sig, har den handicappede i mellemtiden mistet både to og tre job, inden man kan nå at få det hele i gang, og så er der en god klausul i denne regel, nemlig at man skal starte forfra.

Endelig vil jeg gerne spørge arbejdsministeren, hvordan han forestiller sig hvordan en ung, der skulle tages ud af et jobprojekt, skulle kunne gå ind i en tolkesituation i april måned. Hvordan forestiller arbejdsministeren sig at en ung skulle kunne gå direkte ind i en vejledningssituation over for en blind? At lave den slags ting og tro på, at det kunne køre, er både blindt og tunghørt, så jeg ikke tror meget på, at arbejdsministeren kan komme med et nyt forslag. Derfor vil jeg anbefale, at man støtter VS' forslag.

Estrup (RV):

Dette er i sin idé et rigtigt forslag – det sagde jeg under behandlingen i foråret, og det vil jeg gerne gentage i dag og derfor hilser vi fra radikal side velkommen, at forslaget er genfremsat.

Det er vigtigt, at vi ikke lader de handicappede i stikken på det tidspunkt, hvor de måtte have afsluttet en uddannelse og er på vej ud på arbejdsmarkedet. Hvis vi virkelig mener noget med at sikre handicappede en

plads på arbejdsmarkedet, må vi også gå ind i tanker af denne karakter.

Under behandlingen i foråret sagde arbejdsministeren, at vi nu måtte undersøge mulighederne for at benytte loven om beskæftigelsesmuligheder for unge. Det var vi vel enige om måtte forsøges, men vi var også nogle, der dengang pegede på de vanskeligheder, der ville være, og nærede en vis skepsis over for, om dette nu var en god mulighed. Det er altså nu konstateret, at det ikke var en farbar vej, og derfor gælder det om at komme videre.

Jeg synes, det er oplagt, at vi under udvalgsarbejdet skal lytte til, hvilke ideer arbejdsministeren har, og selvfølgelig også tage den fornødne tid til at sikre, at der er kontakt til organisationerne, sådan at det, vi sætter i værk denne gang, kan fungere.

Jeg vil også gerne understrege, at vi fra radikal side er grundlæggende positive over for forslaget og synes, at det nu gælder om at få sat noget i værk.

Bollmann (CD):

Jeg tror, jeg allerede ved den første førstebehandling i april sagde, at vi er positive over for hensigten med dette forslag, men jeg synes også, at man godt kunne vente en lille smule for at se, hvad ministeren får ud af sine videre undersøgelser. Der er jo ingen, der kan påstå, at ministeren ikke har foretaget sig noget. Han har jo været i gang, og vi har også hørt i dag, at man vil forsøge at finde nye løsninger sammen med Socialministeriet. Derfor synes jeg nok, at det forslag, der foreligger her, er lige firkantet nok. Men vi er altså positive, og det tror jeg alle i den sal er.

Dohrmann (FP):

Det er forholdsvis sjældent, at VS fremsetter et forslag, som Fremskridtspartiet kan støtte. Jeg vil gerne gentage det, jeg sagde, sidste gang forslaget var til behandling, nemlig at vi synes, det er yderst sympatisk. Det er helt klart, at de, der af den ene eller den anden grund bliver handicappet, i mange tilfælde har et meget stort behov for at komme ud på arbejdsmarkedet, og det kræver hjælp og forståelse fra mange sider.

Jeg mener faktisk i modsætning til både forslagsstillerne og arbejdsministeren, at den

[Dohrmann]

forsøgsperiode, der foreslås, er nødvendig. Jeg mener, at man har draget så mange erfaringer, at man ikke nødvendigvis behøver en lang forsøgsperiode. Man kan vedtage et forslag, og så kan man indrette ikrafttrædelsesdatoen efter det. Vi kender alle sammen behovet hos de handicappede, og derfor er forsøgsperioden nødvendig.

Vi støtter som sagt forslaget.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Jeg vil begynde med at sige, at jeg er glad for, at alle nu mener, at der ikke blot i ord, men også i handling skal gøres noget for de handicappede med hensyn til en forsøgsordning med personlig assistance.

Jeg er også glad for, at ministeren anerkender, at det, der er forsøgt, har været en total fiasko. Jeg kan måske undre mig over, at man ikke på et meget tidligere tidspunkt har sagt til sig selv, at det nødvendigvis måtte blive en fiasko.

Jeg har ikke på noget tidspunkt forstået, hvordan man kunne tro, at lov om beskæftigelsesmuligheder for unge skulle kunne dække det behov, handicappede har. Loven er jo lavet ikke af hensyn til de handicappede, men af hensyn til de unge arbejdsløse. Ligesom hr. Carsten Andersen har jeg aldrig på noget tidspunkt kunnet forstå – og der er heller aldrig nogen, der har forsøgt egentlig at forklare det grundigt – hvordan man har kunnet tro, at en ung arbejdsløs efter de regler, der er i den lov, kan fungere tilfredsstillende som tolk for en døv eller hjælpe en blind. Derfor er det da godt, at alle nu så relativt hurtigt er blevet enige om, at den ordning ikke duede. Når jeg siger så relativt hurtigt, er det, fordi der til trods for alle de mange pæne og sympatiske og velmenende ord, der har været sagt i dag, er tale om et problem, som har eksisteret i mange år. Man har i mange år sagt noget pænt om de handicappede, men man har i mange år undladt at gøre noget med hensyn til en forsøgsordning med personlig assistance. Derfor er jeg glad for, at det nu ser ud til, at der kan blive gennemført noget, som hjælper de handicappede.

Nu skal man ikke altid dømme folk på de gerninger, de har gjort – de kan jo forbedre sig. Det håber jeg så sandelig også, for hvis der kommer en ordning, der bare er i stil

med den, der har været med hensyn til beskæftigelsesmuligheder for unge, er vi jo ikke nået et skridt videre; så skal vi igennem en fase til, hvor vi finder ud af, at det ikke duer. VS ønsker bestemt ikke at have monopol på at ville noget for de handicappede, så VS vil selvfølgelig heller ikke insistere på, at man gennemfører nøjagtig dette forslag, men vi vil insistere på, så kraftigt vi overhovedet kan, at der gøres noget hurtigt, så de handicappede ikke skal vente i endnu flere år, og med »hurtigt« mener vi faktisk i denne samling. Men arbejdsministeren sagde jo også, at der ville blive gennemført noget i denne samling enten pr. lovgivning eller administrativt, og at man ville lytte kraftigt til de handicappedes organisationer.

Det sidste er jeg også glad for, for det gjorde man jo heller ikke sidste gang. Handicaporganisationerne har faktisk i det bilagsmateriale, vi har fået i arbejdsmarkedsudvalget, udtrykt meget klart, at loven om beskæftigelsesmuligheder for unge var helt utilfredsstillende, og at man ønskede den ordning, som blev foreslået af Svend Jensen-udvalget. Den ordning vil komme til at ligne vores meget, og derfor vil jeg gerne spørge arbejdsministeren, om det er Svend Jensen-udvalgets betænkning, man agter at følge.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg vil gerne endnu en gang bekræfte, at det er vores hensigt, at der skal ske noget i denne samling.

Med den ordning, der blev forsøgt i foråret – og der kom jo indsigelser imod den, det må vi erkende – forsøgte vi at slå to fluer med ét smæk og løse to problemer på én gang. Det har altså vist sig ikke at lykkes. Jeg tror egentlig, det er sjældent, at vi sætter noget i gang og så allerede efter et halvt års funktion af en ny ordning konkluderer, at det altså ikke gik.

Derfor vil jeg helt springe hr. Carsten Andersens indlæg over; jeg synes, det var upassende polemisk i forhold til sagens alvorlige karakter. Jeg synes, at hr. Carsten Andersen i modsætning til alle andre ordførere prøvede på at lægge politik i sagen i stedet for at beskæftige sig med at løse problemerne.

Jeg vil gerne sig til fru Elisabeth Bruun Olesen, at man heller ikke i betænkningen fra Svend Jensen-udvalget var så glad for

[Arbejdsministeren]

VS' forslag; man sagde, at det forslag, som VS fremlagde i foråret, var bedre end regeringens, men at det alligevel ikke var det, som Svend Jensen-udvalget og Handicaprådet ønskede. Derfor er det korrekt opfattet, at vores udgangspunkt for at diskutere en ny ordning er at vende tilbage til betænkningen, diskutere betænkningen med Handicaprådet, med De Samvirkende Invalideorganisationer og med Socialministeriet for at finde frem til en løsning, som kan komme til at fungere allerede i denne samling.

Jeg vil gerne sig til fru Elsebeth Kock-Petersen, at det efter min mening er en rigtig og væsentlig betragtning, at arbejdsmarkedets parter også skal have en forpligtelse. Jeg kan godt sige, at en af grundene til, at vi ikke er kommet med et udspil, før VS er kommet med sit udspil, er, at vi har sendt betænkningen ud til høring helt generelt og bredt, herunder til arbejdsmarkedets parter. Vi har endnu ikke fået svaret fra arbejdsmarkedets parter vedrørende betænkningen, og det ventede vi på, inden vi ville tage et nyt initiativ.

Men jeg vil derimod gerne oplyse, at vi har fået svar fra såvel Socialministeriet som Undervisningsministeriet, og det er karakteristisk, at både Socialministeriet og Undervisningsministeriet har erklæret sig meget positive over for i det videre arbejde ikke bare med dette problem, men også med de andre problemer, der bliver peget på i betænkningen om de handicappede og arbejdsmarkedet, at gå ind i et snævert samarbejde med henblik på en bedre koordinering af samarbejdet mellem de tre sektorer, som udvalget igen og igen slår på er det hovedproblem, vi skal have løst. Det er de tre ministerier altså indstillet på at gøre, og det sætter vi i gang, inden vi har resten af høringssvarene. Men vi skal altså også have svarene fra arbejdsmarkedets parter, for de skal være med i forpligtelsen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Jeg er glad for, at ministeren nu – om end med nogen forsinkelse – vil lytte til Svend Jensen-udvalgets betænkning, og at man agter at tage udgangspunkt i den. Så håber jeg, at det ikke kun bliver udgangspunktet, men at det også er substansen af det, der står i den, der vil komme igennem.

I forhold til vores forslag er der faktisk kun to ting, der er forskellige: dels er det prøveperiodens længde, hvor vi mener, at 3 år vil være længe nok, mens Svend Jensen-udvalget, så vidt jeg husker, mener, at det skal være 5. Det er ikke noget kardinalpunkt.

Det andet er, at vi stadig væk mener, at den enkelte handicappede selv burde administrere ydelsen, fordi vi mener, at det er på den måde, man bliver ansvarlig for sit eget liv.

Vi ved godt, at Svend Jensen-udvalget har sagt, at ordningen i stedet for skulle administreres af virksomheden. Vi vil selvfølgelig ikke blokere for, at der bliver lavet noget til gavn for de handicappede, hvis det kun er det, der skiller. Det har vi også skrevet højt og tydeligt i det ajourførte forslag.

Men i al denne glæde vil jeg nu alligevel komme med et lille hjertesuk: jeg synes, det havde været godt, hvis man var gået i gang med dette her, allerede dengang man kendte Svend Jensen-udvalgets betænkning første gang, for så havde man kunnet lette situationen for mange handicappede i den periode, der nu er gået, hvor ingen har kunnet bruge den ordning, som er blevet en fiasko.

(Kort bemærkning).

Carsten Andersen (SF):

Jeg kan godt forstå, at arbejdsministeren ønsker at springe mit indlæg over, fordi det var politisk. Det, spørgsmålet drejer sig om, er nemlig, hvad det er for en politisk holdning, arbejdsministeren lægger ind i løsningen af dette. Arbejdsministeren håber på, at problemet kan løses i f.eks. samarbejdsudvalget, hvor man ikke går ind på arbejdsministerens politiske intentioner bag den måde, han løser sådanne dybt alvorlige problemer på.

Da vi behandlede spørgsmålet i april 1986, var arbejdsministeren overbevist om, at det kunne løses med den fælles skrivelse fra Arbejdsdirektoratet og Socialstyrelsen. Det var arbejdsministerens politiske holdning, at han ville vælte dette alvorlige sociale og arbejdsmarkedsmæssige problem over på den anden svag gruppe i samfundet, nemlig de unge, som skulle i gang på arbejdsmarkedet.

Det er derfor, at jeg spørger, hvordan arbejdsministeren forestiller sig at det skal kunne løses nu. Bliver det efter Svend Jensen-

[Carsten Andersen]

rapporten, eller er der nogle andre lignende ideer i gang hos arbejdsministeren? Det synes jeg arbejdsministeren skulle svare på, hvis der skal ske en afparering af dette forslag.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg synes i og for sig, jeg allerede har svaret ved at sige, at vi vil tage vores udgangspunkt i Svend Jensen-rapporten; det er da et rimeligt klart svar.

I øvrigt må jeg anholde påstanden om, at jeg skulle have sagt, at den ordning ville under alle omstændigheder lykkes med den ordning, der var etableret i foråret 1986. Jeg sagde, at vi håbede, det ville lykkes med den ordning, der allerede var iværksat, inden vi havde debatten her i Folketinget. Jeg sagde samtidig, som jeg citerede i min tale, at jeg ville tage sagen op til fornyet overvejelse sammen med socialministeren, hvis det viser sig, at det ikke er muligt at indhøste de nødvendige erfaringer på denne måde. Deri lå selysagt, at vi også lyttede til de indvendinger, der kom i Folketinget og fra udvalget, og var indstillet på at overvåge meget nøje, om det lykkedes eller ej, ud fra den grundholdning, at vi ønsker at skabe så stor ligestilling for de handicappede på arbejdsmarkedet, som vi overhovedet kan. Det er den politiske grundholdning, som jeg har konstateret at tilsyneladende – og heldigvis – hele Folketinget har.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 12:

Forslag til folketingsbeslutning om dagpengereetten for personer med social pension.

Af Elisabeth Bruun Olesen (VS) m.fl.
(Fremsat 15/10 86).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Der foreslås her en ophævelse af arbejdsløshedsforsikringslovens § 64 og § 74, således at begrænsningen i retten til dagpenge for personer, der modtager en social pension, ophæves.

Lad mig straks sige, at også jeg synes, disse regler skal laves om. De gældende regler er for komplicerede og efter min mening også for strikse

Nu er et forslag om at ændre disse regler jo ikke noget nyt. § 64 har været diskuteret flere gange, f.eks. i forbindelse med lovforslaget om yderligere nedbringelse af fejludbetalingerne; det var lovforslag nr. L 264 i sidste samling.

Dette lovforslag, som byggede på Bonnerup-udvalgets betænkning, indeholdt kun forslag, som parterne i udvalget var helt og aldeles enige om.

Jeg skal ikke fordybe mig i en redegørelse om, hvad forslaget om § 64 gik ud på – det gør forslagsstillerne jo så grundigt i bemærkningerne – men jeg vil gerne fremhæve, at forslagene først og fremmest var ment som en forenkling og en lempelse af de gældende regler, og det var da også sådan, at den samlede ændring på det område var vurderet til at betyde en statslig meromkostning på 5–10 mill. kr., altså noget, der ville betyde en lempelse over for de handicappede.

Under behandlingen af lovforslag nr. L 264 blev der fra flere sider rejst spørgsmål om virkningen af den foreslåede ændring af § 64, og jeg tog derfor denne del af lovforslaget tilbage. Jeg sagde også, at vi ville arbejde videre med en ændring af reglerne for at få regler, som var klare, og som er tilfredsstillende for de handicappede. Det har jeg bestemt ikke glemt.

Vi er faktisk i gang med overvejelser på området, og jeg kan i den forbindelse sige, at jeg er positivt indstillet over for tanken om